

Nehéz esztendőök után bizakodás

A régmúltat, amely az alakulástól 1960-ig tart, senki sem szereti emlegetni a pusztaszeri Petőfi Tsz-ben. Akik addig »gazdálkodtak«, azok végképpen leszerepeltek, elvesztették az emberek bizalmát. Hagyták éhenpusztulni a birkaállományt, levagdosták az anyakocákat, elherdálták a közösség vagyonát. Értéket, hogy ezek után mindenféle kedvezményből, termelési hitelből kizárták egy időre a tsz-t.

A munka becsülete

Mondták is akkor a faluban: ember legyen a talpán, aki a szétzilált gazdaságban elvállalja a vezetést. Harmincegynéhány éves fiatalember, Fülöp János vállalkozott erre, akinek Szegeden jó állása, családja, lakása van. Kommunista volt, oda ment, ahol szükség volt rá.

A valóságot nem lehet itt rózsaszínre festeni most sem. Nincs is rá szükség. Kemény esztendőök, nehéz hétköznapiak váltogatták egymást. S amíg a munka becsülete visszanyerte méltó rangját, akkorra a sebzett lelkek is felépültek, az emberek ember iránti bizalma rugyet fakasztva kivirágzott.

Lehetne több is

Friss adatokból állítom össze a tsz jelenét. Az év lezárása még hátra van, a gazdasági esztendő teljes értékelésére még nem tettek pontot. Tavaly az aszályos esztendő, no meg az előző évek tanulóiskolája tandíjként is 930 ezer forint mérleghiánnyal zártak. Ennek 60 százalékat mostanra kigazdálkodták és kifizetnek még 270 ezer forintot a korábban felvett álló- és folyószámlák esedékes részleteként. Tavaly 19,60 forintot ért egy munkaegység, az idén pedig 25,50 forintot. S azt mondják az emberek, köztük Tóth Imre szőlőtermesztő brigádvezető:

— Lehetne ez több is, ha mindannyian úgy gondolkodnánk, hogy nemcsak munká-

sai, hanem gazdái is vagyunk szövetkezetünknek.

Szép számmal vannak, akik így érznek és gondolkodnak. Ezek közé tartozik az idősebbek közül Kordás József, S. Kovács Mihály, Juhász Lajos, Gémes Mihály, vagy a fiatalok közül Szeri István és Huszár Gábor, aki 16 éves korában lett tsz-tag, s azóta megszerezte a növénytermesztő szakmunkás-képességet. A példamutatás persze ott kezdődik, hogy akik vezetésre vállalkoztak, azok tanulnak is. Bujdosó Albert mezőgazdász az agrártudományi egyetem másodéves hallgatója. Hatvani Benedek növénytermesztő és Magony Sándor állattenyésztő brigádvezető másod-, illetve harmadéves tanuló a mezőgazdasági technikum levelező tagozatán.

Újfajta emberekké válnak

Az okos gazdálkodást, az emberekkel kialakított jó viszony megteremtését tehát az előbbi tényekben kell keresni és megérteni. Tanulnak, többet tudnak, mint azelőtt, és új fajta emberekké válnak.

Amikor 1961-ben tíz holdon kiszántották az 50-60 éves szőlőt, amely évente csak 120-150 liter bort adott, akkor egyesek így siránkoztak: »No lám, pusztítanak«. S amikor ugyan ide új vesszőket telepítettek, akkor ugyanazok hümmögtek: »Majd elválik...«. Most pedig ezt kérdezik a hümmögők a brigádvezetőtől:

— Imre bácsi, mennyit hozhat az első telepítésünk jövőre?

— Száz hektót számolok rá.

— És utána a többi új telepítés 85 holdról?

— 1965-ben 300 hektót hozhat, 1966-ban 1400-at, utána pedig évi 2 ezer hektó bort várhatunk.

Az emberek számolnak és oda lyukadnak ki, hogy nem kell ezután máshová menniük kenyeret keresni. Nap-számba sem csalogathatja el

őket a szomszédos, a jelenleg még jobban fizető tsz, mert a sajátjukon is szépen megélhetnek.

A tanulóévekben megtanulták, hogy mire alkalmas a földjük, és mire futja az erejük. Mákot, sárgarépát és cukorrépát nem természetnek ezután, mert a szőlőtől vennek el az erőt. A hagyományos kalászosok mellett a dinnyére, a dohányra, 10 hold öntözéses kertészetre, szőlőiskolára, valamint 30 hold új öszibarackosra fordítják a fő gondot. Az idén kukoricát a gyengébb földön termeltek. Nem is adott csak 12 mázsás haldankénti átlagot. Mint az emberé, a talaj ereje is véges, tehát pótolni kell. Amivel elmaradtak, behozták.

A meglévő alapra építve

Az állattenyésztés még gyenge. Tehenenként volt már évi 2700 liter tejhozam is, az idén a 2 ezer liter is alig lesz meg. A nyári takarmányozáshoz nem volt elegendő zöld, s azt jövőre pótolni kell, ha 40 fejőstehénnel el akarják érni a 2500 liter tejhozamot. Sertésenyésztési tervüket 250 főzival már teljesítették, jövőre viszont meg kell teremteniük a hizlalás alapját saját tenyésztésű süldőkkel. Általában jobb körülményeket kell adni az állattenyésztés fejlődésének.

Igaz, hogy juhtenyésztésük kielégítően fizetett. Birkánként 4,10 kilogramm gyapjút és 17 liter tejet számoltak az idén, s 10 ezer darab baromfit adtak a népgazdaságnak. Egy kiló húst 3,60 kilogramm takarmánnyal nyertek. Ez már elégséges színvonal, s még lehet jobb is.

A számok és tények egy nem nagy gazdaságot tükröznek. 957 hold szántó megművelését ha elosztjuk 225 ember munkájával, akkor ott van az eredmény: bizakodás a jövőben, arra építve, amelynek az alapját eddig megteremtették.

E. F.

Számvetés és tennivalók

Az esztendő utolsó hetében járunk, de már lapozgatjuk az új év munkanaptárát — karácsonyi lapunkban közölt —, »országos változatát« néhány napja hagyta jóvá a Minisztertanács. Kíváncsian bújjuk sorait, vajon mit tartogat számunkra az 1964-es esztendő. Üzemeink többsége már ismeri jövő évi feladatait, hiszen tervjavaslatukat már december közepén elfogadták, vagy e napokban teszik rá a pontot. Elkészítették januári gyártásprogramjukat is, tudják, mennyi hárul rájuk a nagy egészről, a népgazdasági tervből, amely az ideigképezt 7 százalékkal kér többet az ipartól.

Bennünket, szegedieket leginkább a könnyű- és élelmiszeripar tervszámjai érintenek. Ezek szerint e két iparágban 6-8 százalékkal kell növelni a termelést. Érthető, hogy üzemeinkben miközben forgatják az új esztendő munkanaptárának lapjait, azt kérdezik, vajon lesz-e elég erőnk, hogy a növekvő munkafeladatokat elvégezzük. A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnál a tervben kapott munkaslétszám szűlt a kérdést. Kevesellik az igazgató-ságtól kapott munkaslétszámot. A konzervgyárban a szerződésre kijelölt földterület kicsinylik, a szalámi-gyárban nem is a saját erejükre gondolnak, hiszen kapacitásuk van bőven, mert január 1-én »fogják« munkára az új szárítóépületet. Ok azt kérdezik: lesz-e elég nyersanyag, adnak-e a termelőszövetkezetek elég hízott sertést? Számukra az ad alapot a nagyobb feladatok teljesítéséhez.

Az új év munkanaptára, terve nyitott könyv, úgy is mondhatnánk, nyitott kérdés. De nem olyan értelemben, hogy sikerül vagy nem. Nincs okunk kételkedni abban, amit illetékes szervek kimunkáltak, s most a Minisztertanács Tájékoztatói Hivatala közleményéből meg-

ismerhetünk. Ma már a tájékoztatókból memcsak azt tudjuk, hogy mit tervezünk az új esztendőben, hogyan alakul a termelés, hol épül új gyár, mennyi vegyszert, gépet, műtrágyát kap a mezőgazdaság, vagy hány lakás épül, s hogyan alakul az életszínvonal, hanem azt is, mit kell tennünk e célok eléréseért.

Tennivalóinkat nemcsak a mennyiség számai jelzik, hanem a termelés hogyanjára vonatkozó adatok, útmutatások is. Ezek határozottan hívják fel figyelmünket a gazdaságosság és a minőség növelésére. A nagy egészről ránk eső rész igen számottevő. A ruhagyártás és néhány vállalatunk kivételével ugyanis kevés üzem mondhatja el magáról: eredményesen termeltünk 1963-ban. Az eredményesség alatt természetesen nemcsak a mennyiséget kell érteni. Azalatt többé-kevésbé jól állunk, ha csak a termelési értéket nézzük. Részleteiben azonban kevés vállalatunk teljesítette ideit tervét. Több olyan üzemünk van, mint a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat, ahol gyenge néhány áru minősége. Sok a belső és külső visszavetés, más szóval a minőségi hibák miatt visszavetett áruk mennyisége.

Sajnos nem állíthatunk ki magunknak kitűnő bizonyítványt a termelékenység növekedéséről sem az elmúlt év eredményei alapján. Igaz, voltak gondjaink, bajaink, közkeletű szóval: feszültségek. Döcögött a munkaerő-ellátás, helyenként akadózott a nyersanyagellátás is, de nem kevésbé a munka- és üzemszervezés, a jó tapasztalatok elterjesztése, a házon belüli, tehát saját erőből történő műszaki fejlesztés. Ezek mind-mind, ha megvalósulnak, előre lendítik a termelékenység növekedését. Ezért számunkra kettőzött erővel szól a figyelmeztetés: a rendelkezésre álló eszközök legjobb kihasználásával igyekezzünk valóra váltani a ránk háruló feladatokat. Ezt segítik majd az újabb vállalati összevonnások, a minisztériumi ipar után a helyi és szövetkezeti iparban is.

Az elmúlt év termelőmunkájának gondjai, bajai nem csupa objektív, azaz a gazdasági vezetéstől független körülmények hatására keletkeztek. Nem háríthatunk mindent a hosszú télre, a rendkívüli hidegre. Ezeknek a nehézségeknek a keletkezéséhez a vállalatvezetés hibái is hozzájárultak. Ha

ezt nem látnánk az év végi számvetés napjaiban, a tennivalók kijelölése közben, s nem tudnánk megállapítani a hibákat, saját felelősségünket, ehelyett a bizonyítványunkat magyaráznánk, gyakorlatilag a hibák kijavításának lehetőségéről mondanánk le. Tanulnunk kell a hibákból is, hogy az új esztendőben elkerülhessük őket.

Szó sincs arról, hogy alapvetően rossz munkát végeztünk volna üzemeinkben. Sőt, fejlődésében nézve az összkép kedvező. Csak ha a követelményekhez mérjük, nem lehetünk teljesen elégedettek. S ez az elégedetlenség aprópénzre váltva azt jelenti, hogy az üzem- és munkaszervezés fogyatékoságainak megszüntetésén túl szorgalmaznunk kell a laza munkafegyelem felszámolását, mert ez is szült az elfecsérelt munkaórákat. Ezért a munkafegyelem erősítése, a zavartalan termelési feltételek biztosítása, a műszaki színvonal állandó emelése összefügg termelékenységi feladataink végrehajtásával.

Mindezzel korántsem soroltuk fel tennivalóinkat, amelyek szükségessége a terv célkitűzéseinek eléréséhez, az ország gazdagodásához, az életszínvonal további növeléséhez. A bérből és fizetésből élők egy főre jutó 3 százalékos reálbér emelkedése is a munkából lesz, a tettekből születik épügy, mint az alapvető élelmiszerek nagyobb mennyisége, a több ruházati, vagy más közszükségleti cikk, a több lakás és iskolai tanterem.

Tettekre, új munkasikerre, erőfeszítésekre van szükség Szegeden is minden üzemben, vállalatnál, hogy a tervszámok, a több szövetben, szalámiiban, konzervben, kábelben, vagy ruhában öltösek testet, s az év első napjától kezdve ütemesen teljesítsük a ránk váró feladatokat, ne csak globálisan, hanem részleteiben is. Az 1964-es év sem tartogat többet számunkra tarsolyában, csak azt, amit magunk teszünk bele.

NAGY PÁL

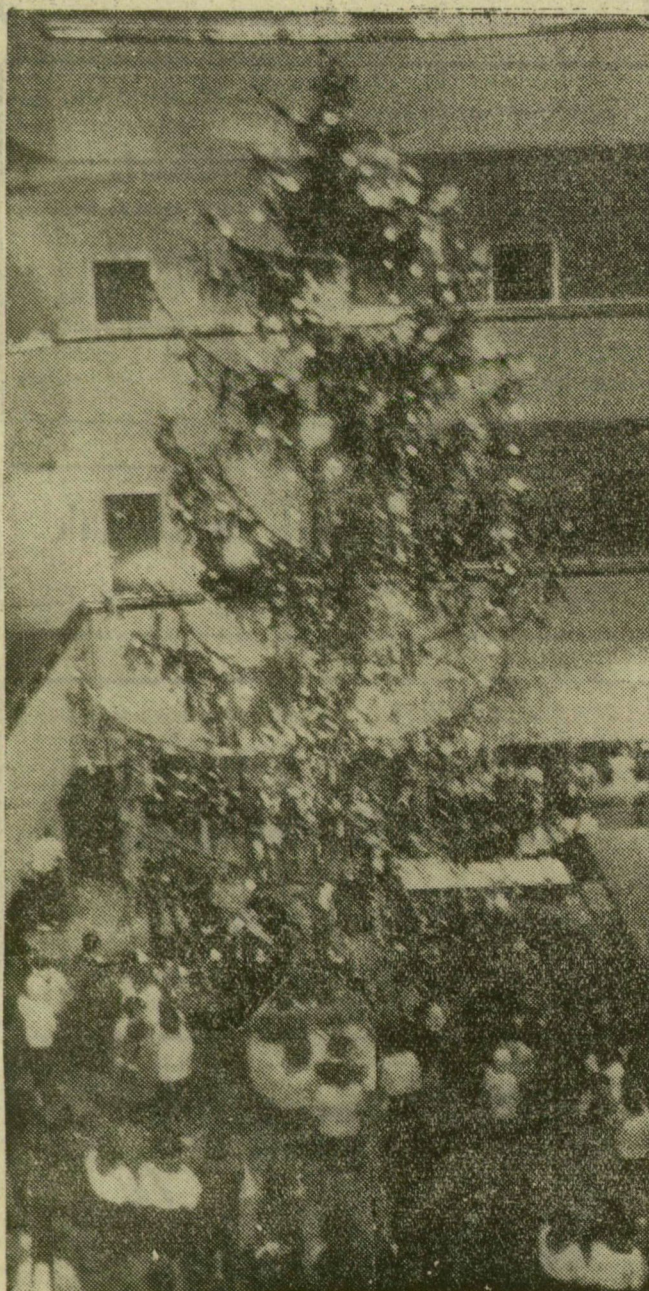
Üttörők karácsonyfája alatt

Több száz gyermek egy fenyőfa alatt! Újszeged egyik magas fenyőfáját állították fel Szegeden, a megyei tanács háza nagy előcsarnokában karácsony estéjén, a szegedi gyerekek örömeire.

A KISZ Szeged városi bizottságának üttörő elnöksége fogott össze üzemek, tömegszervezetek dolgozóival, középiskolákkal ennek érdekében. A tizenöt méteres fenyőfát tűzoltók vágták ki, a DAV dolgozói szállították, s az ifjúsági csapatvezetők díszítették fel. A kedd délutáni műsorban részt vettek a Szegedi Kenderfonógyár színjátzója, a Ságvári gimnázium tanulója, a városi balettskola növendékei. Általános iskolások is szerepeltek a rögtönzött színpadon: Kertes Béla, Korom László és Ábrándi Tamás, a Madách Imre iskola V. osztályos tanulója Petőfi versekkel, Tóth Annamária, a Juhász Gyula iskola III. osztályos tanulója pedig bájos kis tündéerként, valamint egy kis jelenetben Dobó István, a Ságvári Endre gyakorló iskola VII. osztályos tanulója.

Németh Ferenc írta és állította össze a műsort, amelyet fardhatatlanul vezetett Matolay Jenő, a Modern Színpad tagja, mellette Huncut Berci szerepében Erdy Ildikó, a Szegedi Nemzeti Színház művésze nevette meg kis hallgatóit. Téli szerepében Kátay Endre, a Szegedi Nemzeti Színház művésze jelent meg és sok csokoládét osztott ki a tréfás versenyekben győztes gyerekek között.

S. M.

Ha esik, ha fagy

Gépkocsivezetők és rakodómunkások a város tejjelátásáért

A város utcáit ropogós, vastag hótakaró fedte az ünnepek előtti napokban. A gyalogjárók alig bírtak előrehaladni rajta, nemhogy a gépkocsik, a szállítóeszközök. Szeged tejjelátása mégis szinte zavartalan volt, mert ha néha kissé késve is érkezett az üzletekbe a tej, a vaj, a sajt, nem kellett sokat várni rájuk, mindenki hazavitte, ami a sütéshez, főzéshez kellett.

Hogyan sikerült ezt a nagy munkát ilyen jól elvégezni?

Az Élelmiszeripari Minisztérium szállító vállalatának tizenegy gépkocsija van Szegeden tej és tejtermékszállításra, s számuk egyébkor nagyjából elegendő is. Csak-hogy a hideg, havas napokon el sem bírt valamennyi indulni. Ha hajnali 2 órakor ki is álltak rakodásra a tejjüzemhez, hol Móravárosban, hol Petőfitelepen akadt el munka közben egy-egy közlő. S elakadt sokszor még a mentésre küldött másik jármű is. Qlykor órák hosszát húzták, vonták egymást, míg sikerült járható útra kikecmeregniük.

Tejnek pedig kell lenni, ha esik, ha fagy! Már a begyűjtőhelyekről rendszerint kés-